

EDUSKUNNAN VASTAUS 34/2008 vp

Hallituksen esitys huumausainelaksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä huumausainelaksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 22/2008 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystoimialan valiokunta on antanut asiasta mietinnön (StVM 5/2008 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Huumausainelaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tavoitteet

Tämän lain tavoitteena on huumausaineiden laittoman Suomeen tuonnin, Suomesta viennin, valmistuksen, levittämisen ja käytön ehkäiseminen.

2 §

Sovellettamisala

Tätä lakia sovelletaan huumausaineiden valvontaan. Lakia sovelletaan myös huumausaineiden lähtöaineiden valvontaan sen lisäksi, mitä siitä säädetään sisäkaupan lähtöaineasetuksessa ja ulkokaupan lähtöaineasetuksessa sekä lähtöaineasetusten täytäntöönpanoasetuksessa.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *huumausaineyleissopimuksilla*

a) New Yorkissa 30 päivänä maaliskuuta 1961 tehtyä vuoden 1961 huumausaineyleissopimusta (SopS 43/1965) muutettuna Genevessä 25 päivänä maaliskuuta 1972 tehdyllä vuoden 1961 huumausaineyleissopimuksen muuttamista koskevalla pöytäkirjalla (SopS 42/1975) (*vuoden 1961 huumausaineyleissopimus*);

b) Wienissä 21 päivänä helmikuuta 1971 tehtyä psykotrooppisia aineita koskevaa yleissopimusta (SopS 60/1976) (*psykotrooppisia aineita koskeva vuoden 1971 yleissopimus*); sekä

c) Wienissä 20 päivänä joulukuuta 1988 huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laittontaa kauppaa vastaan tehtyä Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimusta (SopS 44/1994) (*huumaus- ja psykotrooppisia aineita koskeva vuoden 1988 yleissopimus*);

2) *sisäkaupan lähtöaineasetuksella* huumausaineiden lähtöaineista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 273/2004;

3) *ulkokaupan lähtöaineasetuksella* yhteisön ja kolmansien maiden välisen huumausaineiden lähtöaineiden kaupan valvontaa koskevista säännöistä annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 111/2005;

4) *lähtöaineasetusten täytäntöönpanoasetuksella* huumausaineiden lähtöaineista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 273/2004 ja yhteisön ja kolmansien maiden välisen huumausaineiden lähtöaineiden kaupan valvontaa koskevista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 111/2005 täytäntöönpanosäännöistä annettua komission asetusta (EY) N:o 1277/2005;

5) *huumausaineella*:

a) vuoden 1961 huumausaineyleissopimuksen listoihin I—IV kuuluvia aineita ja valmisteita;

b) psykotrooppisia aineita koskevan vuoden 1971 yleissopimuksen listoihin I—IV kuuluvia aineita ja valmisteita;

c) aineita, joiden valvontaan ottamisesta päätetään uusia psykoaktiivisia aineita koskevasta tietojenvaihdosta, riskienarvioinnista ja valvonnanasta tehdyn neuvoston päätöksen 2005/387/YOS mukaisesti; sekä

d) kat-kasvia (*Catha edulis*), meskaliinia sisältäviä kaktuskasveja ja *Psilocybe*-sieniä;

6) *huumausaineen lähtöaineella* sisäkaupan lähtöaineasetuksen 2 artiklan a kohdassa ja ulko-kaupan lähtöaineasetuksen 2 artiklan a kohdassa tarkoitettuja luokiteltuja aineita;

7) *huumausaineen valmistuksella*, tuotantoa lukuun ottamatta kaikkia menetelmiä, joilla huumausaineita voidaan aikaansaada, sekä puhdistamista ja huumausaineen muuntamista toiseksi huumausaineeksi; sekä

8) *huumausaineen tuotannolla* oopiumin, kokanlehtien, kannabiksen tai kannabishartsin erottamista kasveista, joista niitä saadaan.

Tarkemmat säännökset siitä, mitä aineita, valmisteita ja kasveja pidetään 1 momentin

5 kohdassa tarkoitettuina huumausaineina, annetaan valtioneuvoston asetuksella.

4 §

Muut lait

Huumausaineista ja huumausaineiden lähtöaineista, jotka ovat lääkkeitä, on lisäksi voimassa, mitä niistä erikseen lääkelaisissa (395/1987) ja muualla laissa säädetään.

Huumausaineiden käytön ehkäisystä ja huumausaineiden ongelmakäyttäjien huollosta säädetään raittiustyölaissa (828/1982) ja päihdehuoltolaissa (41/1986).

5 §

Yleiskiellot

Huumausaineen tuotanto, valmistus, tuonti Suomen alueelle, vienti Suomen alueelta, kuljetus, kauttakuljetus, jakelu, kauppa, käsittely, hallussapito ja käyttö on kielletty. Kiellosta voidaan poiketa lääkinnällisissä, tutkimuksellisissa ja valvonnallisissa tarkoituksissa siten kuin niistä erikseen tässä laissa tai muualla laissa säädetään.

6 §

Kauttakuljetus

Huumausaineen kuljetus sitä varastoimatta Suomen alueen kautta toiseen maahan on sallittu, jos toimijalla on lähtömaan toimivaltaiselta viranomaiselta saatu vientilupapäätös ja vastaanottajamaan toimivaltaisen viranomaisen myöntämä maahantuontilupa.

Huumausainetta 1 momentin perusteella kuljettavan on tehtävä ilmoitus huumausaineen kauttakuljetuksesta tulliviranomaisille ja esitettävä ennen huumausaine-erän maahan saapumista erää koskeva vientilupa ja tuontilupa.

7 §

Eräiden kasvien ja sienien viljelykielto

Kat-kasvin (*Catha edulis*), *Psilocybe*-sienien ja kokapensaon viljely on kielletty.

Oopiumiunikon, hampun ja meskaliinia sisältävien kaktuskasvien viljely käytettäväksi huumausaineena taikka huumausaineen valmistuksessa tai tuotannossa on kielletty.

8 §

Luovuttamisvelvollisuus

Joka on saanut haltuunsa huumausainetta ole-matta sen hallussapitoon oikeutettu, on velvollinen luovuttamaan sen viipymättä poliisille taikka tull- tai rajavartiolaitosviranomaiselle.

2 luku

Luvanvarainen toiminta

9 §

Luvan myöntäminen

Lääkelaitos voi myöntää luvan huumausai- neen valmistukseen, Suomeen tuontiin, Suomes- ta vientiin ja käsittelyyn.

Lupa voidaan myöntää yksityiselle elinkei- nonharjoittajalle, oikeushenkilölle taikka yli- opistolle tai muulle tutkimuslaitokselle:

1) lääkkeiden tuotantoon ja muihin lääkinnäl- lisiin tarkoituksiin, jos toimija saa lääkelain 17 §:n 1 momentin nojalla tuoda Suomeen lääke- keitä;

2) huumausaineen toteamiseksi käytettävien aineiden, valmistaiden ja testijärjestelmien val- mistukseen, tuontiin, vientiin tai käsittelyyn, jos ne sisältävät huumausaineita; tai

3) tieteelliseen tutkimukseen sekä lääkinnäl- lisissä tarkoituksissa tapahtuvaan tutkimukseen, laadunvalvontatutkimukseen ja tuotekehitte- lyyn.

10 §

Luvan laajuus

Tämän lain mukaisen luvan haltijalla, luvan- mukaisen toimipaikan henkilökunnalla työtehtä- viä suorittaessaan sekä lupaan oikeutetun viran- omaisen tehtäväksi antamien toimeksiantojen toteuttajalla on oikeus luvassa sallitun huumaus- ainemäärän hallussapitoon ja tarpeelliseen kul- jettamiseen.

Tämän lain mukainen lupa ei vapauta luvan- haltijaa noudattamasta muualla laissa toiminnal- le asetettuja vaatimuksia ja niitä koskevia mää- räyksiä.

Lupaa ei saa myöntää suuremmalle määrälle vuoden 1961 huumausaineyleissopimuksen lis- toissa I ja II mainittuja huumausaineita kuin, mitä mainitun yleissopimuksen mukaisesti kansainväliselle huumausaineiden valvontalauta- kunnalle on ilmoitettu kyseisenä vuonna käytet- tävän mainittuihin tarkoituksiin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 3 momentissa tarkoitettu- jen kiintiöiden asettamisesta ja sopimuksen vel- voitteiden täyttämisestä.

11 §

Luvan myöntämisen edellytykset

Edellä 9 §:n 1 momentissa tarkoitettun luvan myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) luvanhakijan käytössä on toiminnan laa- dun ja laajuuden edellyttämä henkilökunta, riit- tävä määrä 16 §:ssä tarkoitettuja vastuuhenkilöi- tä sekä asianmukaiset tilat, laitteet ja välineet;

2) yksityinen elinkeinonharjoittaja, luvanha- kijan hallintoelimiin kuuluvat henkilöt ja toimi- tusjohtaja, avoimessa yhtiössä yhtiömiehet, kommandiittiyhtiössä vastuunalaiset yhtiömie- het sekä yliopistossa ja muussa tutkimuslaitok- sessa yksikön johtotehtävissä olevat henkilöt:

a) ovat täysi-ikäisiä;

b) ovat rehellisiksi ja luotettaviksi tunnettuja; sekä

c) eivät ole konkurssissa eikä heidän toimin- takelpoisuuttaan ole rajoitettu;

3) luvanhakijan käytössä on asianmukaiset edellytykset 25, 26 ja 30 §:ssä säädettyjen velvoitteiden toteuttamiseksi ja sen varmistamiseksi, että luvan kohteena olevat aineet eivät joudu käytettäviksi huumausaineina tai huumausaineen lähtöaineina.

Lääkelaitos voi katsoa luvanhakijan täyttävän 1 momentissa säädetty edellytykset ilman niiden erillistä selvittämistä, jos lupaa hakeva säännöllisesti hakee Lääkelaitokselta 12—15 §:n mukaisia lupia ja Lääkelaitos on viimeksi kuluneiden kuuden kuukauden aikana todennut luvanhakijan toiminnan täyttävän 1 momentissa säädetty edellytykset.

12 §

Valmistuslupa

Huumausaineen valmistuslupa voidaan myöntää enintään kalenterivuodeksi kerrallaan. Valmistuslupaa ei vaadita lääkelaisissa tarkoitettujen lääkevalmisteiden valmistukseen. Huumausaineelle, jolla ei ole lääkinnällistä käyttöä, ei saa myöntää valmistuslupaa.

Yliopistolle taikka muulle tutkimuslaitokselle voidaan 1 momentissa säädetyn estämättä myöntää lupa valmistaa huumausainetta tieteellisessä tutkimuksessa käytettäväksi, jos kyseisellä laitoksella on voimassaoleva 15 §:ssä tarkoitettu käsittelylupa. Valmistuslupaa ei voida myöntää pidemmäksi ajaksi kuin käsittelylupa on voimassa.

Valmistuslupaan voidaan liittää aineiden varastointia, säilytystä, kuljetusta, seurantaa ja hävittämistä sekä tarvittaessa muita vastaavia seikkoja koskevia ehtoja.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä lupaehtojen yksityiskohdista.

13 §

Tuontilupa

Huumausaineen tuontilupa myönnetään enintään kuudeksi kuukaudeksi. Tuontilupa myönnetään toimituseräkohtaisesti lukuun ottamatta lu-

paa, joka koskee huumausaineen toteamiseksi käytettävää ainetta, valmistetta tai testijärjestelmää, joka sisältää huumausainetta.

Tuontilupaan voidaan liittää huumausaineen tuontitapaa, määrää, varastointia, säilyttämistä, kuljettamista, seurantaa ja hävittämistä koskevia ehtoja.

Jokaisen tuontilupapäätöksen ohella hakijalle annetaan tuontitodistus vientiluvan hakemiseksi sen maan toimivaltaiselta viranomaiselta, josta huumausaine tuodaan. Luvanhaltijan on ilmoitettava huumausaineen saapumisesta maahan ja esitettävä tuontitodistus tulliviranomaiselle. Tulliviranomainen tekee tarpeelliset merkinnät todistukseen sekä tarvittaessa liittää siihen muun tullaukseen liittyvän selvityksen.

Luvanhaltijan on palautettava todistus Lääkelaitokselle heti luvassa tarkoitettun Suomeen tuonnin tapahduttua, kuitenkin viimeistään, kun luvan voimassaoloaika päättyy.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2 momentissa tarkoitettujen lupaehtojen yksityiskohdista sekä tuontitodistuksen sisällön yksityiskohdista ja niihin tehtävistä merkinnöistä.

14 §

Vientilupa

Huumausaineen vientilupa myönnetään enintään kuudeksi kuukaudeksi. Määräaika ei saa olla pidempi kuin Suomesta viennin kohdemaan antaman tuontiluvan voimassaoloaika. Vientilupa myönnetään toimituseräkohtaisesti lukuun ottamatta lupaa, joka koskee huumausaineen toteamiseksi käytettävää ainetta, valmistetta ja testijärjestelmää.

Huumausaineen vientilupaa haettaessa on esitettävä Suomesta viennin kohdemaan toimivaltaisen viranomaisen antama tuontilupa tai muu vastaava todistus siitä, että vietäväksi tarkoitettun erän tuonti kyseiseen maahan on sallittu.

Vientilupaan voidaan liittää huumausaineen vientitapaa, määrää, varastointia, säilytystä, kuljetusta, seurantaa ja hävittämistä koskevia ehtoja.

Jokaisen vientilupapäätöksen ohella hakijalle annetaan vientitodistus. Luvanhaltijan on ilmoitettava huumausaineen lähtemisestä maasta ja esitettävä vientitodistus tulliviranomaiselle. Tulliviranomainen tekee tarpeelliset merkinnät todistukseen sekä tarvittaessa liittyy siihen muun tullaukseen liittyvän selvityksen.

Luvanhaltijan on palautettava todistus Lääkelaitokselle heti luvassa mainitun Suomesta viennin tapahduttua, kuitenkin viimeistään, kun luvan voimassaoloaika päättyy.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 3 momentissa tarkoitettujen lupaehtojen yksityiskohdista sekä vientitodistuksen sisällön yksityiskohdista ja niihin tehtävistä merkinnöistä.

15 §

Käsittelylupa

Huumausaineen käsittelylupa myönnetään enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan tieteelliseen tutkimukseen taikka lääkinnällisissä tarkoituksissa tapahtuvaan tutkimukseen, laadunvalvontatutkimukseen tai tuotekehittelyyn.

Huumausaineiden käsittelylupaa ei vaadita huumausaineiksi luokiteltujen lääkkeiden käsittelyyn ja hallussapitoon, kun se tapahtuu lääkelaisissa, terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tai eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetussa laissa (29/2000) taikka niiden nojalla annetussa asetuksessa tarkoitettussa lääkinnällisessä tarkoituksessa.

Käsittelylupaan voidaan liittää huumausaineen lajia, määrää, käsittelytarkoitusta, varastointia, säilytystä, kuljetusta, seurantaa ja hävittämistä koskevia ehtoja.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä lupaehtojen yksityiskohdista.

16 §

Vastuuhenkilöä ja tämän sijaisia koskevat vaatimukset

Jokaisessa toimipaikassa, jossa harjoitetaan tämän lain mukaista lupaa edellyttävää toimintaa, on oltava vastuuhenkilö ja hänellä tarpeellinen määrä sijaisia, jotka luvanhaltija määrää. Vastuuhenkilön ja hänen sijaistensa on oltava täysi-ikäisiä ja sopivia tehtävään. Lisäksi heillä on oltava tehtävän edellyttämät toimivaltuudet ja koulutuksen tai kokemuksen kautta hankittu riittävä ammattitaito.

Sopimaton vastuuhenkilön ja hänen sijaisensa tehtävään on henkilö, joka huumausaineiden tai muiden päihdyttävien aineiden väärinkäytön, kymmenen viimeksi kuluneen vuoden aikana tehdyn huumausainerikoksen tai kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana tätä lakia vastaan tehtyjen rikkomusten tai laiminlyöntien takia ei ilmeisesti kykene hoitamaan tehtävää. Sopimaton tehtävään on myös henkilö, joka on konkurssissa tai jonka toimintakelpoisuutta on muuten rajoitettu.

17 §

Vastuuhenkilön hyväksyminen

Lääkelaitos hyväksyy vastuuhenkilöt ja heidän sijaisensa, jotka ovat luvan haltijan ohella velvollisia huolehtimaan siitä, että toimipaikassa noudatetaan tämän lain säännöksiä ja lupaehtojen määräyksiä.

Luvanhakijan on lupahakemuksen jättäessään tehtävä Lääkelaitokselle hakemus määräämänsä vastuuhenkilön ja tämän sijaisten hyväksymiseksi. Luvanvaraista toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin asianomaiselle toiminnalle on hyväksytty vastuuhenkilö.

Vastuuhenkilön tai hänen sijaisensa erotessa tai lakatessa muutoin hoitamasta tehtävänsä hänen tilalleen on määrättävä uusi vastuuhenkilö tai sijainen ja hänelle on haettava hyväksymistä seitsemässä päivässä.

18 §

Vastuuhenkilön hyväksymisen peruuttaminen

Lääkelaitoksen on peruutettava vastuuhenkilön tai tämän sijaisen hyväksyminen, jos luvan haltija sitä pyytää.

Vastuuhenkilöksi tai tämän sijaiseksi hyväksyminen voidaan peruuttaa kokonaan tai määrääjäksi, jos vastuuhenkilö tai tämän sijainen:

1) ei enää täytä 16 §:ssä säädettyjä edellytyksiä;

2) on tuomittu lainvoimaisella tuomiolla sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan ilmeisen sopimaton vastuuhenkilöksi; tai

3) on menetellyt vastuuhenkilönä tai tämän sijaisena olennaisesti virheellisesti.

Lääkelaitos voi 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa hyväksymisen peruuttamisen sijasta antaa vastuuhenkilölle tai tämän sijaiselle varoituksen, jos hyväksymisen peruuttaminen olisi oloihin nähden kohtuutonta.

Lääkelaitoksen on ilmoitettava vastuuhenkilön tai tämän sijaisen hyväksymisen peruuttamisesta ja varoituksen antamisesta luvan haltijalle, jonka palveluksessa vastuuhenkilö tai sijainen toimii.

19 §

Selvitys lupaharkintaa varten

Tämän lain mukaista lupaa koskevassa hakemuksessa on esitettävä tiedot:

1) luvan hakijan nimestä tai toiminimestä, yhteystiedoista sekä yritys- ja yhteisötunnuksesta;

2) luvan hakijan soveltuvuudesta harjoittaa luvan kohteena olevaa toimintaa;

3) jokaisesta toimipaikasta, jossa lupaa edellyttävää toimintaa aiotaan harjoittaa;

4) luvan kohteena olevista huumausaineista sekä niiden käyttötarkoituksesta ja määrästä;

5) luvan hakijan hallintoelimiin kuuluvista henkilöistä ja toimitusjohtajasta, avoimessa yhtiössä yhtiömiehistä ja kommandiittiyhtiössä vastuunalaisista yhtiömiehistä sekä yliopistossa ja muussa tutkimuslaitoksessa yksikön johtotehtävissä olevista;

6) jokaisen toimipaikan vastuuhenkilöistä ja heidän sijaisistaan sekä heidän luotettavuudestaan, pätevydestään ja kokemuksestaan luvan kohteena olevien aineiden käsittelyssä;

7) jokaisen toimipaikan varmistusmenetelmistä, joilla estetään se, että aineita käytetään huumausaineina tai huumausaineen lähtöaineina; sekä

8) muista vastaavista selvityksistä ja toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen tämän lain tavoitteiden ja valvonnan toteuttamiseksi.

Toimijan ei tarvitse esittää lupaa hakiessaan 1 momentin 2 ja 3 sekä 5—7 kohdassa tarkoitettuja tietoja, jos toimija:

1) säännöllisesti hakee Lääkelaitokselta 12—15 §:n mukaisia lupia; ja

2) on toimittanut Lääkelaitokselle kyseiset tiedot, joissa ei ole tapahtunut muutoksia, viimeksi kuluneiden kuuden kuukauden aikana toisen lupahakemuksen yhteydessä, eikä Lääkelaitoksella ole ollut huomauttamista niihin.

Luvan haltijan on ilmoitettava Lääkelaitokselle lupaa hakiessa 1 momentin mukaisesti annettuihin tietoihin luvan antamisen jälkeen tapahtuneista muutoksista, jotka vaikuttavat luvan myöntämisen edellytyksiin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä lupahakemukseen liitettävän selvityksen sisällöstä.

20 §

Luovuttamisrajoitus

Luvan haltija saa luovuttaa huumausaineita ainoastaan toiselle luvan haltijalle tai jollekulle, jolla muutoin on oikeus hankkia, pitää hallus-

saan tai käsitellä luovutuksen kohteena olevia aineita.

Luovutuksensaajan on selvitettävä luovuttajalle luovutettavan huumausaineen käyttötarkoitus, jonka on oltava 9 §:n 2 momentissa tarkoitettu.

21 §

Seuraamukset luvanvaraisen toiminnan rikkomuksista

Lääkelaitoksen on peruutettava tämän lain mukainen lupa, jos:

- 1) luvanhaltija sitä pyytää; tai
- 2) luvanvarainen toiminta on lopetettu.

Lääkelaitos voi peruuttaa tämän lain nojalla annetun luvan määräajaksi tai kokonaan, jos:

1) tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä taikka muualla laissa luvanhaltijalle asetettuja velvoitteita tai kieltoja on olennaisesti rikottu;

2) luvanhaltija on olennaisesti rikkonut lupaehtoja;

3) luvan myöntämiselle 9 ja 11 §:ssä säädettyjä edellytyksiä ei enää ole olemassa;

4) luvanhaltijalla ei ole 16 §:ssä tarkoitettua vastuuhenkilöä taikka vastuuhenkilö tai luvanhaltijan hallintoelimiin kuuluva henkilö ja toimitusjohtaja, avoimessa yhtiössä yhtiömies, kommandiittiyhtiössä vastuunalainen yhtiömies taikka yliopistossa tai muussa tutkimuslaitoksessa yksikön johtotehtävissä oleva on lainvoimaisella tuomiolla tuomittu sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton tehtävänsä; tai

5) lupaa haettaessa annetut tiedot ovat olleet huumausaineiden valvontaan liittyvien tietojen osalta olennaisesti virheellisiä.

Ellei kyse ole kiireellisestä tapauksesta, Lääkelaitoksen on 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa ennen luvan peruuttamista annettava kirjallinen varoitus sekä asetettava asianomaiselle luvanhaltijalle määräaika toiminnassa olevien puutteellisuuksien korjaamiseksi tai poistamiseksi.

Lääkelaitos voi myös antaa luvanhaltijalle huomautuksen tai kirjallisen varoituksen, jos il-

menneet puutteet, rikkomukset tai laiminlyönnit voidaan korjata tai ne ovat vähäisiä.

Peruutettu lupa on palautettava Lääkelaitokselle.

3 luku

Luvanvaraisuudesta vapautetut aineet ja valmisteet

22 §

Ensiavussa tarvittavat lääkevalmisteet

Tämän lain mukaista tuonti- ja vientilupaa ei tarvita ensiavussa käytettäviksi tarkoitetuille huumausaineita sisältäville lääkevalmisteille, jotka sisältyvät kansainvälisessä liikenteessä toimivien alusten, ilma-alusten, ambulanssien ja humanitaarisessa avustustoiminnassa käytettävien ajoneuvojen lääkevarastoihin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen lääkevalmisteiden on säilytettävä lukitussa lääkekaapissa olevassa sinetein suljetussa ensiapulaatikossa. Niistä on vastuussa aluksella päällikkö sekä ilma-aluksella, ambulanssissa ja humanitaarisessa avustustoiminnassa käytettävässä ajoneuvossa lääkevarastosta vastaava.

23 §

Eräät aineet, valmisteet ja testijärjestelmät

Tämän lain mukaista tuonti- ja vientilupaa ei tarvita vuoden 1961 huumausaineyleissopimuksen listassa III mainituille huumausainetta sisältäville lääkevalmisteille ja huumausainetta sisältäville huumausaineiden toteamisessa käytettäville aineille, valmisteille ja testijärjestelmille, joissa on huumausainetta vain vähän taikka joissa huumausaine on vaikeasti erotettavassa muodossa ja joihin voi liittyä aineen laajaan lääkinälliseen käyttöön nähden vain vähäisenä pidettävä väärinkäytön vaara.

Tämän lain mukaista tuonti- ja vientilupaa ei tarvita sellaisille yhdistelmävalmisteille, jotka sisältävät muuta psykotrooppista ainetta kuin psykotrooppisia aineita koskevan vuoden 1971

yleissopimuksen listassa I mainittua ainetta, joissa on huumausainetta vain vähän taikka joissa huumausaine on vaikeasti erotettavassa muodossa ja joihin voi liittyä aineen laajaan lääkinnälliseen käyttöön nähden vain vähäisenä pidettävä väärinkäytön vaara.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä luvanvaraisuudesta vapautetuista aineista, valmisteista ja testijärjestelmistä.

24 §

Henkilökohtaisten lääkkeiden tuonti ja vienti

Tämän lain huumausaineen Suomeen tuontia ja Suomesta vientiä koskevia säännöksiä ei sovelleta sellaisiin vuoden 1961 huumausaineyleissopimuksen listassa I—III tai psykotrooppisia aineita koskevan vuoden 1971 yleissopimuksen listassa II—IV mainittuja aineita sisältäviin lääkevalmisteisiin, joita matkustaja käyttää henkilökohtaiseen lääkitykseensä. Tällöin on noudatettava, mitä lääkelain 19 §:ssä ja sen nojalla säädetään.

4 luku

Toimijoiden velvollisuudet

25 §

Tuonti- ja vientiasiakirjojen sekä päällyksen tunnistetiedot

Huumausaineen valmistajan, Suomeen tuojan, Suomesta viejän sekä kuljetukseen ja säilytykseen osallistuvan on huolehdittava siitä, että tuonti- ja vientiasiakirjoissa sekä päällyksessä, jossa aine tai valmiste luovutetaan, on tarvittavat tunnistetiedot.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettuihin tunnistetiedoista.

26 §

Huumausaineiden varastointi ja säilytys

Huumausaineet on varastoitava tai muutoin säilytettävä erillisessä, lukitussa paikassa, johon sivullisten pääsy on estetty.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettuihin huumausaineiden varastoinnista ja säilyttämisestä sekä niistä lääkevalmisteista, joita ei ole tarpeen säilyttää 1 momentissa säädetyllä tavalla.

27 §

Huumausaineiden kuljettaminen

Huumausaineiden kuljettamisessa ja siihen liittyvissä toimenpiteissä on noudatettava tarvittavaa huolellisuutta ja varovaisuutta ottaen huomioon kuljetettava aine, sen määrä ja kuljetusmuoto.

Huumausaineiden kuljettamiseen ja säilytykseen osallistuvien on huolehdittava siitä, että huumausaineiden anastaminen ja muu laitton käyttö on estetty.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettuihin huumausaineiden kuljettamisesta ja siihen liittyvästä käsittelystä.

28 §

Huumausaineiden hävittäminen ongelmajätteenä

Huumausaineiden käsittelyyn oikeutetut ovat velvollisia toimittamaan hävitettäväksi kaikki huumausaineiksi luokitellut lääkkeet ja muut huumausaineet, joilla ei ole enää tässä laissa sallittua käyttöä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin aineisiin ja valmisteisiin saa hävittää vain ongelmajätelaitoksessa. Tällöin on noudatettava jätelain (1072/1993) ja ympäristönsuojelulain (86/2000) säännöksiä ongelmajätteen hävittämisestä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettujen aineiden ja valmisteiden hävittämisestä.

29 §

Muutosilmoitukset

Luvanhaltijan on viipymättä ilmoitettava Lääkelaitokselle:

- 1) toimipaikan lakkauttamisesta sekä toimipaikan osoitteen muuttumisesta;
- 2) hallintoelimiin kuuluvan henkilön ja toimitusjohtajan, avoimessa yhtiössä yhtiömiehen ja kommandiittiyhtiössä vastuunalaisen yhtiömiehen sekä yliopistossa ja muussa tutkimuslaitoksessa yksikön johtotehtävissä olevan henkilön vaihtumisesta;
- 3) toiminnan lopettamisesta tai keskeyttämisestä yhtä kuukautta pitemmäksi ajaksi;
- 4) siitä, että 16 §:ssä tarkoitettu vastuuhenkilö tai tämän sijainen lopettaa tehtävän hoitamisen; sekä
- 5) muista luvan antamisen jälkeen tapahtuneista luvan myöntämisen edellytyksiin olennaisesti vaikuttavista muutoksista.

30 §

Kirjanpitovelvollisuus

Tämän lain mukaisen luvan haltijan sekä 15 §:n 2 momentissa tarkoitettujen toimijain on pidettävä kirjaa valmistamistaan, viemistään, tuomistaan ja käsittelemistään huumausaineista. Kirjanpitovelvollisuus ei koske henkilökohtaiseen lääkitykseen määrättyjä huumausaineiksi katsottavia lääkkeitä. Kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään kuusi vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana ne on laadittu. Lääkelaitoksella on oikeus saada tässä momentissa tarkoitettu huumausainekirjanpitoaineisto nähtäväkseen. Elintarviketurvallisuusvirastolla ja lääninhallituksilla on oikeus saada nähtäväkseen eläinlääkärin huumausainekirjanpito.

Huumausaineiden hävittämisestä on tehtävä merkintä huumausainekirjanpitoon. Asiakkaiden apteekkiin toimittamien lääkkeiden hävittä-

misessä ja kirjanpitovelvollisuudessa noudatetaan, mitä siitä erikseen säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä säädetystä huumausaineiden kirjanpidosta ja huumausainekirjanpitoaineistosta sekä sen säilyttämisestä.

31 §

Ilmoitusvelvollisuus

Luvanhaltijan on annettava Lääkelaitokselle vuosittain ennen tammikuun loppua:

- 1) ilmoitus edellisen vuoden aikana valmistetuista, varastoon hankituista, varastossa olevista ja sieltä luovutetuista huumausaineista sekä huumausaineita sisältävistä aineista ja valmisteista sekä niiden määrästä sekä määrästä, joka on käytetty lääkkeiden valmistukseen;
- 2) ilmoitus edellisen vuoden aikana hävitetyistä huumausaineista;
- 3) ennakoarvio seuraavan vuoden tarpeesta.

Lisäksi luvanhaltijan on annettava Lääkelaitokselle neljännesvuosittain ilmoitus Suomeen tuoduista ja Suomesta viedyistä vuoden 1961 huumausaineyleissopimuksen luetteloiden ja psykotrooppisia aineita koskevan vuoden 1971 yleissopimuksen I—III luetteloiden aineista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitettua ilmoitusvelvollisuudesta.

Lääkelaitos voi tarvittaessa antaa määräyksiä ilmoitusten tekemiseen liittyvistä yksityiskohdista.

32 §

Eräiden huumausaineiksi luokiteltujen lääkkeiden seuranta

Apteekin on seurattava vuoden 1961 huumausaineyleissopimuksen listaan I, II ja IV ja psykotrooppisia aineita koskevan vuoden 1971 yleissopimuksen listaan I ja II sisältyvien aineiden ja valmisteiden sekä pentatsosiinin ja buprenorfiinin toimittamista apteekista ja pidettävä siitä kirjaa.

Apteekin on annettava Lääkelaitokselle huumausaineiksi luokiteltujen lääkkeiden seurantaan koskevat tiedot kuukausittain.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen seuranta- ja kirjanpitoluokiteltujen lääkkeiden seuranta- ja kirjanpitoluokiteltujen lääkkeiden seurannasta, seurantatietojen hävittämisestä sekä apteekkien velvollisuudesta antaa seurantatietoja Lääkelaitokselle.

33 §

Sisäkaupan ja ulkokaupan lähtöaineasetuksista johtuvat toimijoiden velvollisuudet

Sisäkaupan lähtöaineasetuksen mukaisessa markkinoille saattamisessa ja ulkokaupan lähtöaineasetuksen mukaisessa tuonnissa ja viennissä sekä niihin liittyvässä välitystoiminnassa on toimijoiden velvollisuuksista voimassa, mitä kyseisissä asetuksissa sekä lähtöaineasetusten täytäntöönpanoasetuksessa säädetään.

5 luku

Ohjaus ja yleinen valvonta

34 §

Lupa- ja valvontaviranomaiset

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen ylin johto ja ohjaus kuuluu sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle.

Tämän lain mukaisena lupa- ja valvontaviranomaisena sekä sisäkaupan ja ulkokaupan lähtöaineasetuksissa ja lähtöaineasetusten täytäntöönpanoasetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena toimii Lääkelaitos, jollei toisin säädetä.

Lisäksi Lääkelaitoksen tehtävänä on:

- 1) pitää yllä tietokantaa huumausaineista; ja
- 2) vastata tämän lain mukaisista tiedonkeruutehtävistä siltä osin, kuin ne eivät kuulu Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskukseen tehtäviin 35 §:n mukaisesti.

Eläinlääkäreitä valvovat myös Elintarviketurvallisuusvirasto ja lääninhallitukset.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 3 momentissa säädetyistä Lääkelaitoksen tehtävistä.

35 §

Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskusten tiedonkeruutehtävät

Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskusten tehtävänä on:

1) koota, tuottaa ja hankkia tietoja tilastointia ja tutkimusta varten huumausaineista sekä toimenpiteistä näiden laittoman käytön ehkäisemiseksi; ja

2) toimia Suomen edustajana huumausaineita ja niiden väärinkäyttöä koskevassa eurooppalaisessa tietoverkossa tämän lain soveltamisalaa koskevissa tiedonkeruuasioissa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskusten tämän lain mukaisista tiedonkeruutehtävistä.

36 §

Tarkastusoikeus

Lääkelaitoksen määräämällä sen palveluksessa olevalla tarkastajalla on oikeus tarkastaa tiloja, joissa huumausainetta tai huumausaineen lähtöainetta tuotetaan, valmistetaan, varastoidaan, säilytetään tai muulla tavoin käsitellään. Tarkastusoikeus koskee myös Lääkelaitoksen lupa- ja valvontatoiminnan piiriin kuuluvaa ennakkotarkastusta luvan myöntämisen edellytysten toteuttamiseksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tarkastaja on päästettävä kaikkiin toimipaikan tiloihin. Tässä pykälässä tarkoitettua tarkastusta ei saa toteuttaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

Lääkelaitoksella on oikeus saada poliisilta sekä tulli- ja rajavartiolaitoksen virka-apua sille tämän lain nojalla kuuluvan tehtävän suorittamiseksi.

37 §

Tarkastusaineisto

Sen lisäksi, mitä tarkastuksesta on hallintolaissa (434/2003) säädetty, tarkastuksessa on esitettävä kaikki 36 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tarkastajan pyytämät asiakirjat ja muu aineisto, joka on tarpeellista tarkastuksen toimittamiseksi. Tarkastajalle on annettava maksutta ja salassapitosäännösten estämättä hänen pyytämänsä jäljennökset tarkastuksen kannalta tarpeellisista asiakirjoista.

Tarkastuksen yhteydessä tarkastajalla on oikeus ottaa korvaukset näytteitä toimipisteessä olevista huumausaineista ja -valmisteista erikseen tarkemmin tutkittaviksi. Lisäksi tarkastajalla on oikeus ottaa tarkastuksen suorittamisen kannalta välttämättömiä kuvataallenteita tarkastuksen aikana.

38 §

Oikeus saada tietoja toimijoilta sekä viranomaisilta

Läkelaitoksella on sen estämättä, mitä tietojen salassa pitämisestä säädetään, oikeus saada tämän lain mukaisten lupa- ja valvontatehtävien suorittamiseksi välttämättömät tiedot maksutta tämän lain ja lääkelain mukaisilta elinkeinonharjoittajilta ja muilta toimijoilta sekä valtion ja kunnan viranomaisilta.

Sen estämättä, mitä tietojen salassa pitämisestä säädetään, Läkelaitoksella on oikeus saada sisäkaupan lähtöaineasetuksessa ja ulkokaupan lähtöaineasetuksessa tarkoitetuilta toimijoilta huumausaineiden lähtöaineita koskevista toimista tietoja, jotka ovat välttämättömiä mainittujen asetusten noudattamisen valvomiseksi.

39 §

Tietojen saaminen eräistä rekistereistä

Läkelaitoksella on sen estämättä, mitä tietojen salassa pitämisestä säädetään, oikeus saada tämän lain mukaisten tehtävien suorittamiseksi välttämättömiä tietoja tulliviranomaiselta ulko-

maankauppaa koskevista rekistereistä huumausaineiden ja huumausaineiden lähtöaineiden Suomeen tuonnista ja Suomesta viennistä. Kyseisiä tietoja ei saa ilman Tullihallituksen lupaa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, mihin ne on luovutettu.

Läkelaitoksella on oikeus saada tässä laissa tarkoitettujen valvonnan toteuttamiseksi ja tässä laissa ja huumausaineiden lähtöaineita koskevassa yhteisölaainsäädännössä tarkoitettujen lupien myöntämistä varten välttämättömiä tietoja sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettusta sakkorekisteristä.

Oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään rikosrekisterilaissa (770/1993).

40 §

Tietojen luovuttaminen

Sen estämättä, mitä tietojen salassa pitämisestä säädetään, Läkelaitos saa omasta aloitteestaan luovuttaa poliisille, tullij- ja rajavartiolaitosviranomaisille sekä Terveystieteiden tutkimuskeskukselle tämän lain mukaista valvontaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä viranomaisten lakisääteisten tehtävien hoitamista varten.

41 §

Tietojen kerääminen kansainvälisille valvontaviranomaisille tilastointia ja tutkimusta varten

Kansanterveyslaitoksen, poliisin, tulliviranomaisen, rajavartiolaitosviranomaisen ja muiden huumausaineita käsittelevien ja toimenpiteitä näiden laittoman käytön ehkäisemiseksi suorittavien viranomaisten sekä ulkoasiainministeriön ja oikeusministeriön on annettava Läkelaitokselle sekä Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuskeskukselle ne tiedot, jotka ovat tarpeen tietojen luovuttamiseksi kansainvälisille valvontaviranomaisille ja tiedonkeruutahoille, jollei tietojen salassapitovelvollisuudesta muuta johdu.

6 luku

Rikostorjunta

42 §

Poliisi sekä tulli- ja rajavartiolaitoksen viranomaiset toimivaltaisina viranomaisina

Toimivaltaisia viranomaisia ovat Lääkelaitoksen lisäksi myös poliisi huumausaineiden rikostorjuntaan liittyvissä asioissa sekä tulli- ja rajavartiolaitoksen huumausaineiden maahantuontiin, maasta vientiin ja kauttakulkuun liittyvissä asioissa, sekä mainitut viranomaiset asioissa, joista säädetään sisäkaupan lähtöaineasetuksen 8 artiklan 1 kohdassa, ulkokaupan lähtöaineasetuksen 8 artiklassa, 9 artiklan 1 kohdassa sekä 14 ja 26 artiklassa sekä lähtöaineasetusten täytäntöönpanoasetuksen 12 artiklan 2 kohdassa, 13 ja 16 artiklassa ja 23 artiklan 2 kohdassa.

43 §

Takavarikoiminen

Pidättämiseen oikeutetun virkamiehen on takavarikoitava huumausaine, joka on luovutettu poliisille taikka tulli- tai rajavartiolaitoksen viranomaiselle 8 §:n perusteella tai jonka hallussapitoon ei muutoin ole oikeutta tämän lain nojalla, mutta jonka hallussapito ei ole rangaistavaa. Takavarikkoa toteutettaessa on noudatettava, mitä pakkokeinolain (450/1987) 4 luvun 9 §:ssä säädetään pöytäkirjasta ja todistuksesta sekä 4 luvun 11 §:ssä takavarikon kumoamisesta.

44 §

Hävittäminen

Pidättämiseen oikeutetun virkamiehen on todistettavasti hävitettävä tai määrättävä hävitettäväksi takavarikoitu tai valtiolle menetetyksi tuomittu huumausaine. Hävittämisessä ja sen kirjaamisessa on noudatettava, mitä 28 ja 30 §:ssä säädetään. Hävitettävä aine tai osa siitä on kuitenkin säilytettävä niin kauan kuin sitä mahdollisesti tarvitaan todisteena oikeudenkäynnissä.

Pidättämiseen oikeutettu virkamies saa todistettavasti hävittää tai määrätä hävitettäväksi huumausaineen laittomaan tuotantoon, viljelyyn, valmistukseen, hallussapitoon tai käyttöön tarkoitetun raaka-aineen, muun aineen, laitteen tai tarvikkeen, joka voidaan takavarikoida, jos on todennäköistä, että se tultaisiin tuomitsemaan valtiolle menetetyksi.

45 §

Huumausainerikosten estämisen, paljastamisen ja selvittämisen edistäminen

Keskusrikospoliisin päällikön ja Tullihallituksen rikostorjunnasta vastaavien yksiköiden päälliköiden kirjallisella päätöksellä voidaan myöntää huumausainerikosten estämistä, paljastamista ja selvittämistä suorittavalle viranomaiselle yksittäistapauksessa lupa huumausaineen tuontiin Suomeen, vientiin Suomesta tai kauttakuljetukseen.

Edellä 1 momentissa mainitun päällikön kirjallisella päätöksellä voidaan luovuttaa takavarikoituja tai valtiolle menetetyksi tuomittuja huumausaineita ja 44 §:n 2 momentissa tarkoitettuja aineita, laitteita ja tarvikkeita viranomaiselle käytettäväksi huumausainerikosten estämisessä, paljastamisessa ja selvittämisessä ja myöntää viranomaiselle tähän tarkoitukseen huumausaineen hallussapitolupa.

Tässä pykälässä tarkoitetuista päätöksistä on välittömästi ilmoitettava Lääkelaitokselle.

7 luku

Pakkokeinot ja seuraamukset

46 §

Hallinnolliset pakkokeinot

Lääkelaitos voi kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sisäkaupan lähtöaineasetuksen tai ulkokaupan lähtöaineasetuksen säännöksiä, jat-

kamasta tai toistamasta lainvastaista menettelyä. Lääkelaitos voi myös määrätä sen, joka rikkoo mainittuja säännöksiä, täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa.

Lääkelaitos voi tehostaa tämän lain nojalla annettua kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetyt toimenpiteet teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai uhalla että toiminta keskeytetään. Luvan peruuttamisesta säädetään 21 §:ssä.

Kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsee lääninhallitus Lääkelaitoksen vaatimuksesta. Uhkasakkoa, teettämishukkaa ja keskeyttämishukkaa koskevassa asiassa sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Uhkasakkoa ei kuitenkaan saa asettaa luonnolliselle henkilölle tässä laissa säädetyn tietojenantovelvollisuuden tehosteeksi silloin, kun henkilöä on aihetta epäillä rikoksesta ja tiedot liittyvät rikosepäilyn kohteena olevaan asiaan.

47 §

Huumausainelakirikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) laiminlyö sisäkaupan lähtöaineasetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tai ulkokaupan lähtöaineasetuksen 6 artiklan 1 kohdassa säädetyn luvan hakemisen,

2) laiminlyö tämän lain 6, 29 tai 31 §:n mukaisen ilmoitusvelvollisuuden, 30 §:n mukaisen kirjanpitovelvollisuuden tai 32 §:n mukaisen seurantavelvollisuuden tai sisäkaupan lähtöaineasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tai 8 artiklassa taikka ulkokaupan lähtöaineasetuksen 9 artiklassa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden,

3) rikkoo tämän lain 20 §:n mukaista luovuttamisrajoitusta taikka 25 §:n tunnistetietoja, 26 §:n varastointia ja säilytystä, 27 §:n kuljettamista tai 28 §:n hävittämistä koskevan velvoitteen,

4) antaa vääriä tietoja tämän lain 12—16 ja 19 §:ssä, sisäkaupan lähtöaineasetuksen 3 artiklan 1 ja 6 kohdassa tai ulkokaupan lähtöaineasetuksen 7 artiklan 1 kohdassa, 13 artiklan 1 kohdassa tai 21 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa lu-

pa- tai rekisteröintiasioissa tai olellisesti laiminlyö tarpeellisten tietojen antamisen,

5) olellisesti rikkoo 12—15 §:ssä tarkoitettuun lupaan liitetyjä ehtoja tai rajoituksia,

6) laiminlyö sisäkaupan lähtöaineasetuksen 3 artiklan 6 kohdassa tai ulkokaupan lähtöaineasetuksen 7 artiklan 1 kohdassa säädetyn velvollisuuden pitää osoitetiedot ajan tasalla,

7) ei noudata, mitä sisäkaupan lähtöaineasetuksen 5 artiklassa tai ulkokaupan lähtöaineasetuksen 3 ja 4 artiklassa säädetään asiakirja-aineistosta,

8) ei noudata, mitä sisäkaupan lähtöaineasetuksen 7 artiklassa tai ulkokaupan lähtöaineasetuksen 5 artiklassa säädetään merkinnöistä tai

9) ei noudata, mitä sisäkaupan lähtöaineasetuksen 5 artiklassa säädetään asiakkaan selvityksestä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *huumausainelakirikkomuksesta* sakkoon.

Se, joka rikkoo tämän lain nojalla määrättyä, uhkasakolla tehostettua kieltoa, voidaan jättää tuomitsematta rangaistukseen samasta teosta.

48 §

Huumausainerikokset

Huumausainerikoksista säädetään rikoslain (39/1889) 50 luvussa.

8 luku

Erinäisiä säännöksiä

49 §

Muutoksenhaku

Lääkelaitoksen tämän lain, sisäkaupan lähtöaineasetuksen ja ulkokaupan lähtöaineasetuksen perusteella antamaan päätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Lääkelaitoksen päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

9 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

50 §

Voimaantulo

Tämä laki, jäljempänä *uusi laki*, tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan 17 päivänä joulukuuta 1993 annettu huumausainelaki (1289/1993), jäljempänä *vanha laki*, siihen myöhemmin tehtyne muutoksineen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

51 §

Siirtymäsäännökset

Jos muualla laissa viitataan vanhaan lakiin tai sen säännöksiin, viittauksen on katsottava tarkoittavan uutta lakia tai sen vastaavia säännöksiä.

Vanhan lain nojalla annettu lupa katsotaan annetuksi uuden lain nojalla, ja se lakkaa olemasta voimassa lupapäätöksessä määrättyä päivänä.

Uuden lain voimaan tullessa Lääkelaitoksessa vireillä oleva vanhan lain mukaisesti vireille pantu asia käsitellään ja ratkaistaan vanhan lain säännösten mukaisesti.

Luvanhaltijan on määrättävä jokaiseen tämän luvan kohteena olevaan toimipaikkaan 16 §:ssä tarkoitettu vastuuhenkilö ja ilmoitettava tämä Lääkelaitoksen hyväksyttäväksi kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

52 §

Täydentävät säännökset

Uusia psykoaktiivisia aineita koskevasta tietojenvaihdosta, riskienarvioinnista ja valvonnasta annetun neuvoston päätöksen 2005/387/YOS mukaisesti valvontaan otettaviin aineisiin rinnastetaan mainitulla neuvoston päätöksellä kumotun uusista synteettisistä huumausaineista hyväksytyyn yhteisen toiminnan 97/396/YOS nojalla tehtyjen neuvoston päätösten mukaisesti valvontaan otettaviksi päätetyt aineet. Näistä aineista voidaan tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella vastaavasti kuin 3 §:n 1 momentin 5 kohdan c alakohdassa tarkoitetuista aineista.

Laki

rikoslain 23 ja 50 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 23 luvun 12 §:n 1 a kohta, 50 luvun 1 §, 3 §:n 1 momentti ja 5 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 23 luvun 12 §:n 1 a kohta laissa 1198/2002, 50 luvun 1 § laissa 928/2006 sekä 3 §:n 1 momentti ja 5 §:n 1 momentti laissa 1304/1993, seuraavasti:

23 luku

Liikenne rikoksista

12 §

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

1 a) *huumausaineella* huumausainelaisissa (/) tarkoitettua huumausainetta;

50 luku

Huumausainerikoksista

1 §

Huumausainerikos

Joka laittomasti

1) valmistaa tai yrittää valmistaa huumausainetta taikka viljelee tai yrittää viljellä kokapensasta, kat-kasvia (*Catha edulis*) tai *Psilocybesi*eniä,

2) viljelee tai yrittää viljellä oopiumiunikkoa, hamppua tai meskaliinia sisältäviä kaktuskasveja käytettäväksi huumausaineena tai sen raaka-aineena taikka käytettäväksi huumausaineen valmistuksessa tai tuotannossa,

3) tuo tai yrittää tuoda maahan taikka vie tai yrittää viedä maasta taikka kuljettaa tai kuljetut-

taa tai yrittää kuljettaa tai kuljetuttaa huumausainetta,

4) myy, välittää, toiselle luovuttaa tai muulla tavoin levittää tai yrittää levittää huumausainetta tai

5) pitää hallussaan tai yrittää hankkia huumausainetta

on tuomittava *huumausainerikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

3 §

Huumausainerikoksen valmistelu

Joka tehdäkseen 1 §:n 1—4 kohdassa tarkoitettua rikoksen valmistaa, tuo maahan, hankkii tai vastaanottaa tällaisen rikoksen tekemiseen soveltuvan välineen, tarvikkeen tai aineen, on tuomittava *huumausainerikoksen valmistelusta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

5 §

Määritelmät

Huumausaineena pidetään tässä luvussa huumausainelaisissa tarkoitettua huumausainetta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain 6 ja 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yksityisyyden suojasta työelämässä 13 päivänä elokuuta 2004 annetun lain (759/2004) 6 §:n 2 momentti ja 8 §:n 1 momentin 7 kohta seuraavasti:

6 §

Huumausainetestiä koskeva todistus

Huumausainetestiä koskevalla todistuksella tarkoitetaan työnantajan osoittaman terveydenhuollon ammattihenkilön ja laboratorion antamaa todistusta, josta ilmenee, että työntekijälle on tehty testi huumausainelain (/) 3 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun huumausaineen käytön selvittämiseksi, sekä testin perusteella laadittu selvitys siitä, onko työntekijä käyttänyt huumausaineita muihin kuin lääkinällisiin tarkoituksiin siten, että hänen työ- tai toimintakykynsä on heikentynyt.
-----

kevan todistuksen, jos työnantajalla on perusteltua aihetta epäillä, että työntekijä on huumausainesten vaikutuksen alaisena työssä tai että työntekijällä on riippuvuus huumeista, ja jos testaaminen on välttämätöntä työntekijän työ- tai toimintakyvyn selvittämiseksi ja työntekijä toimii sellaisessa työssä, joka edellyttää erityistä tarkkuutta, luotettavuutta, itsenäistä harkintakykyä tai hyvää reagoitukykyä ja jossa työtehtävien suorittaminen huumeiden vaikutuksen alaisena tai huumeista riippuvaisena:

-----
7) voi merkittävästi lisätä työnantajan hallussa olevien huumausainelain 3 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen aineiden laittoman kaupan ja leviämisen riskiä.
-----

8 §

Huumausainetestiä koskevan todistuksen toimitaminen työsuhteen aikana

Työnantaja voi velvoittaa työntekijän esittämään työsuhteen aikana huumausainetestiä kos-

-----
Tämä laki tulee voimaan   päivänä   kuuta
20   .

Laki

työterveyshuoltolain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä joulukuuta 2001 annetun työterveyshuoltolain (1383/2001) 3 §:n 1 momentin 6 a kohta, sellaisena kuin se on laissa 760/2004, seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

6 a) *huumausainetestillä* huumausainelain
(/) 3 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun
huumausaineen käytön selvittämiseksi tehtyä

testiä sekä testin perusteella laadittua selvitystä
siitä, onko työnhakija tai työntekijä käyttänyt
huumausaineita muihin kuin lääkinnällisiin tar-
koituksiin;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____
kuuta 20____.

Helsingissä 8 päivänä huhtikuuta 2008